

delavci neprestano delali, da zatvornice v min-ski potok niso popustile. Zveza z Gornjo Radgo-no po veliki cesti sploh ni bila mogoča. Priza-deto prebivalstvo je v velikih škrbah, kako se bo preživljalo. Živeža bo malo, zaslужka še manj ali pa nič.

Mala Nedelja. Da bi ljudi odvrnili od lepe kmečke igre našega prosvetnega društva, so se malonedeljski dični tiči in tičice, veliki in mali, odpeljali pretekli praznik na izlet med svojevrstnim petjem ali tulenjem. Mnogim izmed njihovih »prijateljev« je ob jabolčnici, ki so jo dobili, si-cer postalo žal, da so zamudili pomembno igro doma, in otročad je bila razočarana, ko je morala po vrnitvi z avtom nazaj dati obljubljene srajce, a slepo deco slepih staršev so zopet potolažili s eukrčki itd. Ali veste, starši, da gre vse to iz vaših s težavo plačanih davkov? Njihov mislec-vođitelj, čigar znanje je »službeno« preizkušeno, je iztaknil, da v zgodovinski igri »V temoti« bojda izzivamo neko viteško organizacijo z rabo njihovega pozdrava, ki je bil vendar zelo običajen med Slovenci, preden so znani tiči osrečili Slove-nijo in Malo Nedeljo. Če mi, potem izziva z njim še bolj od škofov nepriporočeno društvo, ko ga je pritrdilo na malonedeljski društveni dom, pr-votno namenjen vsem prosvetnim društvom, za katerega uporabo pa plačujejo »vitezje«, od dr-žave in občine toliko podpirani, letne najemnine 1 din, reci in piši en dinar! A kljub temu si la-stijo pravico, društveni dom vedno bolj prekršče-vati v sokolski dom, saj so iz odbora njegovih lastnikov protipostavno izbacili gg. Lupša in Preloga, ki bi edina utegnili ugovarjati in za-htevat dom za vsa društva. Potem pa se še ču-di-jo, ako si mi, ki nismo tam nikdar dobili pro-stora za naša zborovanja, shode, knjižnico, telo-vadbo, za društvene prireditve pa plačevali z lučjo vred do 30% sprejete vstopnine, končno hočemo postaviti svoj lasten dom na cerkvenem zemljišču. Kar pa se tiče zadnjega dopisnika »Domovine«, se mu pozna, da v cerkev hodi sa-mo ob državnih praznikih in zato ne ve, kaj se v njej oznanjuje glede cerkvenega imetja. Naša cerkev z dvojno službo božjo je za njegove bo-gaboječe pristaše že davno dovolj velika, saj vsako nedeljo najboljši izmed njih vršijo okoli nje veržejsko delo. Povemo dopisniku tudi na uho, da s cerkvenim davkom ne bo nič, ker so ga višji cerkveni krogi odklonili, in tako bo naš pravicojuben »gospod« zopet ob eno mastno kost svojega političnega udejstvovanja. Naj le raje skrbi za cesto čez Cezanjevce, ki jo je tako slo-

: OB NAVZOČNOSTI DEVETIH NARODOV :

MEDNARODNI MLADINSKI TABOR V LJUBLJANI • OD 26. DO 29. JUNIJA 1938

Najvišje častno predsedstvo mednarodne-ga mladinskega tabora v Ljubljani od 26. do 29. junija

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani, ka-terega bo priredila Zveza fantovskih odsekov, že ima najvišje pokroviteljstvo v osebi kralja. Čast-no predsedstvo so pa sprejeli: predsednik vlade in zunanji minister dr. M. Stojadinović, notranji minister dr. Anton Korošec, prometni minister dr. Mehmed Spaho, vojni minister general Ma-rič, minister za telesno vzgojo dr. Miletič in mi-nister dr. Miha Krek.

Znaki in telovadna knjižica, ki bosta dovolje-vala vstop na prireditve mednarodnega mladinskega tabora, bosta čez nekaj dni razposlana vsem fantovskim odsekom. Ker se je bati, da bodo fantovski odseki težko zmagali vse delo z znaki, knjižicami itd., prosimo vse, ki se mislijo

vesno obljubljati ob volitvah, saj mu bomo tam, kjer je lani sredi poletja obital v blatu Sen-čarjev voznik, postavili slavolok z napisom »Lu-kačičeva cesta«. Pozdravili bi vas, prijateljski, z dvakratnim ali trikratnim vašim lepim pozdra-vom, pa se bojimo stražarja Zadržavčeve mesnice.

Rečica ob Savinji. Kmečka zveza za gornjegraj-ski okraj priredi 19. junija kmečki tabor v Re-čici ob Savinji. Odbor pripravlja obširen spored, ki bo pravočasno objavljen.

Petrovce pri Celju. Velik kmečki tabor priredi Okrajna KZ za celjski okraj v nedeljo, 19. junija. Vsa društva in organizacije v celjskem okraju se naprošajo, da ta dan ne prirejajo drugih prireditev. Vsi pripadniki kmečkega stanu, moški in ženske, iz celjskega okraja in sosednjih, se vabijo, da se tabora udeleže v čim večjem številu. Tabor bo ob vsakem vremenu.

Vojnik pri Celju. V sredo, 25. maja, se je vojniška fara pripravljala za tabor KZ na Vnebo-hod. Ljudje so prišli in se pripeljali od vseh strani, da so prisostvovali igri »Miklova Zala«, pri kateri je sodelovalo 150 ljudi. Na Vnebohod pa so v Vojniku na vseh hišah zaplapolale dr-žavne trobojnice, množice so se zgrinjale skozi trg proti Višnji vasi, kjer je bilo zbirališče. Ob 9 je krenil mogočen sprevod skozi trg: na čelu so jezdili na konjih zastavni naši fantje, za njimi

udeležiti mladinskega tabora, da se takoj prija-vijo fantovskemu odseku v svojem kraju in naprej plačajo 5 din, za katere bodo dobili oboje, znak in knjižico. Takoj ko bodo fantovski od-sedi oboje prejeli, bodo onim, ki so vnaprej pla-čali 5 din, znak in knjižico dostavili.

Ne odlašajte niti dneva, ampak takoj se pri-javite fantovskemu odseku v vašem kraju. To velja za telovadce kakor tudi za vse druge pri-jatelje slovenske mladine, ki se bodo tabora udeležili.

Pripominjamo, da boste le na podlagi taborne legitimacije lahko deležni znižane voznine na že-leznici, ki je za člane ZFO četrtninska, za vse druge pa polovična, v vseh dneh mednarodnega mladinskega tabora.

Dekleta, fantje in prijatelji slovenske mladine! Vedite, da naš tabor uživa čast pokroviteljstva Nj. Vel. kralja Petra II. Z udeležbo in z vestno pripravo nam je dolžnost dokazati, da smo vred-ni te časti!

je vozilo nad 150 kolesarjev, nato je prišla god-ba in za njo so stopali odborniki KZ in zastop-niki sosednjih fara, dekleta v narodnih nošah, skupine, avtomobili in vozovi. Velikasten je bil pogled na sprevod, ki se je pomikal proti žup-nijski cerkvi, kjer je bila ob 9.30 služba božja. Po službi božji je bilo pred cerkvijo kmečko zbo-rovanje, katerega se je udeležilo nad 1500 ljudi. Načelnik okrajne KZ Rebov iz Teharij pri Celju je pozdravil zborovalce, posebno načelnika KZ Brodarja, celjskega župana Mihelčiča, zastopnika Kmetijske zbornice župana Turnška in inž. Do-linarja iz Celja ter g. kanonika in dekana ža-garja iz Nove cerkve. Po njegovih uvodnih be-sedah je godba zaigrala himno KZ, nakar je spregovoril načelnik Brodar. V imenu Kmetijske zbornice je pozdravil zborovalce zastopnik Turn-šek, ki je govoril o kmečki zavednosti. Nato je spregovoril celjski župan Mihelčič. G. kanonik in dekan žagar je presenetil zborovalce in udaril par močnih v opomin, da ne iščejo opore na jugu, še manj pa na severu, ampak v naši slogi. Na-čelnik okrajne KZ Rebov je zaključil zborovanje s pozivom, da se vsi zborovalci udeleže velikega tabora Kmečkih zvez celjskega okrožja v Pe-trovcih dne 19. junija. Ob 16 je bila zopet pri-reditev »Miklova Zala«, katere se je udeležilo ogromno število ljudi.

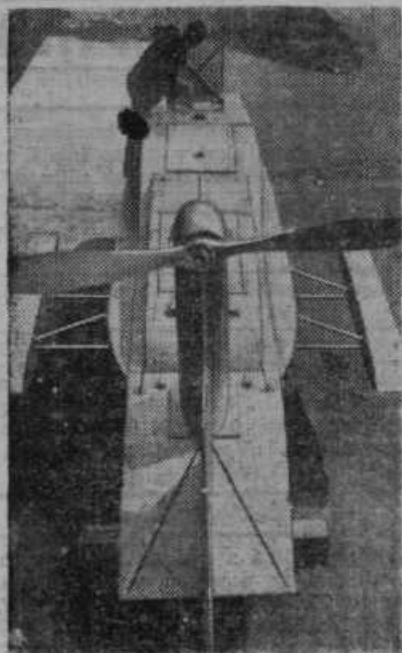
Peter Rešetar rešetari

Španska vas. Slovenci imamo lep pregovor, če hočemo komu reči, da mu kaj ni znano, da je to zanj prava španska vas. Od kdaj imamo Slovenci ta pregovor, res ne vem. Gotovo pa je zrastel zato, ker so se Slovenci za španijo tako malo zanimali, da so le nekateri vedeli, kaka je španska vas, večina pa ne. Danes moram pa predlagati, da tako izražanje prepovemo. Da-nes namreč vsak Slovenec ve, kaka je španska vas, ve za vse bojujoče se stranke, za hribe in doline, za celotni španski problem, kakor se to učeno reče. Naše mlado razumnstvo je celo raz-deljeno v dva tabora, kakor so španci, ki se borijo. Vse kaže, da se bodo te skupine spustile tudi v boj in bomo imeli tako ne le špansko bolezen pri nas, pač pa tudi špansko vojno. Da bo pa korajža te naše nadebudne mladine še večja, sporočam javnosti, da se mi je posrečilo dognati, zakaj se vrši sploh španska vojna. Španci se namreč tudi tako zanimajo za sloven-ski program, da so se zaradi Slovencev spustili v vojno, ker oni imajo pa pregovor, da če kdo kaj ne ve, da mu je to slovenska vas. Nam se zato sploh ni treba brigati za slovenski pro-

blem, ki nam je španska vas, saj se brigajo zanj španci! Naša briga je le španski problem!

V kopališča! Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo... med narod! S takimi napisi, debelo tiskanimi, sporoča JNS, da so se voditelji JNS naroda, o katerem je dokazano, da nazaduje bolj kakor indijansko plemo, podali med narod. Stopil sem malo za njimi, ugotovil, da je to res: šli so v razna kopališča, v vsakem boste našli koga. Ta-ko bodo naša kopališča poleg komarjev dobila še to nadlogo, dokler ne bo ta rod izumrl.

Velikanska mednarodna prireditve. Te dni se je vršila velikanska mednarodna prireditve, kjer so brali žogo, kdo jo je najbolje na vsem svetu brenil. Po cele strani sem čital takih poročil v velikih listih, pa tudi v malih. Naši slovenski JNS listi tudi radi prinašajo taka poročila sve-tovnih dogodkov, jaz seveda nimam nič proti, če to pišejo. Pripominjam samo nekaj, da nam-reč ti listi smatrajo, da njihovim čitateljem ni treba poročati o nikakih drugih mednarodnih velikih dogodkih, posebno ne o takih, če imajo katoški značaj, četudi tamkaj naš narod čast-no nastopa. Skozi JNS liste pač ne sme ničesar,

Leteti čoln z brzino 90 km na uro to izumil fran-coski inženier.

kar bi bilo v prid ali čast katolištvu, v javnost. Ljudje, ki vsega tega ne vidijo, morajo imeti pač karjo pameti!

Španska stena. Imamo španske stene, da prikrijemo, kaj se za njimi godi. Tudi španska vojska je taka španska stena. Vsakdo je to lahko spoznal pri pogajanjih med Italijo in Francijo. Ti dve sta stavili najpreje pogoje glede

svojega sodelovanja v Španiji, nato bi se mogli šele pogajati naprej.

Mednarodna himna. Društvo narodov je odločilo, da bo objavilo novo mednarodno himno. Da bo pa boljše donelo, jo bodo spreminjali namesto s godbo s streljanjem s kanoni. In človek bo zopet srečen, da se pokaže v svoji nečloveški podobli!

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru

je imela v nedeljo, dne 29. majnika t. l., svoj redni občni zbor. Iz poročil blagajniških funkcionarjev je razvidno, da se je ta domača socialna ustanova kljub raznim težkočam ugodno razvijala. Koncem leta 1937. je imela v obeh oddelkih, za pogrebno in doto, 8137 članov, ki so zavarovani za din 64,381.000.—. Blagajna je imela lanske leto nad 41 milijonov prometa. Rezervni fond (matematična rezerva in varnostni sklad) je narasel na din 7,536.922.93 in se je od leta 1936. zvišal za din 1,112.633.28. Dosedanji odtegljaj za člane, ki so pristopili pred 1. novembrom 1933, se je znižal od 25% na 23% do prihodnjega občnega zbora. Blagajna se je lanske leto preselila v svojo lastno palačo, ki si jo je zgradila na Aleksandrovi cesti, nasproti glavnemu kolodvoru, kar je dokaz smotrenega in uspešnega delovanja tega zavoda.

912

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Se občinske volitve na Češkoslovaškem. Dve zaporedni nedelji, 22. in 29. maja, so se vršile občinske volitve na Češkoslovaškem. Volitve so držale ves svet v največji napetosti radi stranke sudetskih Nemcev. Pri volitvah zadnje nedelje je dobila Henleinova stranka 96% v krajih, kjer živi nemška manjšina. Pri zadnjih volitvah je dobil Henlein v teh občinah samo 80%. Zelo so tudi napredovali komunisti v Pragi in tudi drugod po državi. Od 2670 občin so bile zadnje nedelje volitve v 1465, v ostalih so volitve odpadle, ker je bila samo ena lista. Od teh je bilo 367 z nemško večino, 921 s češko, oziroma s slovaško, 230 s poljsko, 47 s karpatsko-rusko in 8 z mažarsko večino. Od vseh 3607 občinskih mandatov v nemških občinah je dobil Henlein 1897 mandatov, nemški socialni demokrati 185, komunisti 160, demokrati 2 in češke stranke 259. Ker so potekle nedeljske volitve mirno, bodo tvorile temelj za pogajanja med predsednikom vlade dr. Hodžo in Henleinom.

Sporazum glede Španije. Anglija, Francija in Italija so se sporazumele, da se odpokličejo iz Španije vsi prostovoljci in Francija bo zaprla mejo v Pirenejskih. S tem sklopom je zapečaten usoda rdeče Španije in sovjetska Rusija je dobila najhujšo diplomatsko zausnico.

Iz španske državljanske vojne. V odseku pri Teruelu so napredovali nacionalisti 13 km. Rdeče čete, ki so napadale v zadnjem času z najboljimi močmi na aragonski fronti, so bile odbite od nacionalistov.

Domače novice

18 škofov v Celju. Zadnji ponedeljek se je pripeljal iz Budimpešte v Celje 18 škofov, in sicer nadškof iz Vidma, nadškof iz Zadra in 16 italijanskih škofov s 150 duhovniki ter 300 civilisti. Gostje so si po pozdravu na kolodvoru ogledali mesto, duhovniki pa so mesevali po celjskih cerkvah. Ob 10 so se gostje odpeljali proti Ljubljani.

Pomenljiv jubilej obmejne šole. Ljudska šola v St. Ilju v Slov. goricah bo slavila v okvirju 20 letnice obstoja Jugoslavije na binkoštni ponedeljek, 6. junija, 150 letnico svoje ustanovitve.

Smrtne žrtve Mure. Zadnja poveljenj Mure je zahtevala več smrtnih žrtv. Med Grazem v Frohnleutnu je utonil pri reševanju 25 letni artiljerijski poročnik Wolfgang Günther iz Nemčije. Njegovo truplo je odnesla Mura proti naši državi. — V Svečanah pri Sladkem vrhu so odnesli in pokopali valovi Mure 33 letnega Franca Tisler, delavca in očeta treh nepreskrbljenih otrok. — Neznanega utopljenca je naplavila Mura v Dolnji Bistrici pri bistriških mlinih. Po znanosti mora biti kmet, katerega je prinesla Mura iz bivše Avstrije.

Prometna nesreča. V Celju pri rudarski šoli je podri avtomobilist Jakoba Antona, 19 letnega posestniškega sina iz Zavrha pri Dobravi. Povožani si je zlomil pri padcu desno nogo nad koleno in so ga spravili v celjsko bolnišnico.

Vsled zastrupljenja smrt. Franciška Ograjenšek iz Crnove pri St. Janžu na Vinski gori si je v 78. letu pri padcu zlomila 3. maja desno nogo. Nastopilo je zastrupljenje, kateremu je podlegla starica 29. maja v celjski bolnišnici.

Zrušena streha pokopala dva delavca. V ponedeljek, 30. maja, se je zgodila na lesnem skladišču mariborske tvrdke M. France v Masarykovi ulici huda nesreča. Delavci stavbenega podjetja so hoteli popraviti streho, pod katero sta bila zložena dva vagona desk. Kakor hitro pa so odstranili deske, se je zrušila streha in je pod sulo tramovje dva delavca. 34 letnemu pomožnemu delavcu Francu Ferjančiču s Pobrežja je stisnilo prani koš in je njegovo stanje zelo resno. 44 letnemu predelavcu Ernestu Piščanec je zlomilo hlobovje nogo. Hudo poškodovana so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Huda poškodba pri izogibu avtomobilu. 27 letna delavka Neža Šah je šla v Maribor na delo. Pri Hočah se je hotela izogniti avtomobilu, pa je padla v obcestni jarek, udarila z glavo ob kamen in si je prebila lobanjo ter si zlomila levo roko. V nezavestnem stanju so jo prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Cela vlomilska kompanija na delu. V našem listu smo poročali, kako so doživeli v šmarškem, celjskem in konjiškem okraju v zadnjem času več poskusnih in deloma posrečenih vlovov. Ista vlomilska kompanija, ki je poskušala srečo v hranilnico in posojilnico v šmarjah in v davčne prostore istotam ter v Slov. Konjicah in v St. Juriju ob juž. žel., je poskusila vlomiti tudi v nadzupnišče pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini. Ropot pri vratih je zbudil služkinjo in ta je poklicala nadzupnika g. Vajdo, ki je prepoznal tolovaže s strelji. Koj za tem so pričeli isti lopovi vlamijati v sosedno gostilno Ogrizek. Ropot in rezanje šip je vzdramil domače, ki so streljali, a eden od bežečih vlomilcev je celo odgovoril s strelom. Isti storilci so hoteli vlomiti pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini v Društveni dom, kjer je hranilniška blagajna, a do vroma ni prišlo.

Naši rajni

Fonikva ob juž. žel. Nepričakovano je umrl Martin Korže, posestnik in dolgoletni ključar župne cerkve. Umrl je na šesto nedeljo po Veliki noči ob šestih, ob kateri je skozi 40 let bil kot pobožen romar pri sv. maši v božjepotni cerkvi Sv. Marije v Zagorju pri Kozjem. Pokopali smo ga 31. maja ob veliki udeležbi. Naj počiva v miru — žalujemo naše sožalje!

Sv. Miklavž nad Laškim. Na praznik Vnebohoda, 26. maja, je bil v Laškem pokopan tukajšnji domačin, 76 letni Martin Lapornik, prevzitan iz Konca. Že večkrat ga je napadla oslabelost, kateri je podlegel v torek, 24. maja. V nedeljo je še v cerkvi prejel sv. zakramente. Tudi v ponedeljek in torek je še bil pri sv. obhajlu. Udeležil se je tudi procesije iz Laškega k cerkvi Sv. Krištofa. Bilu cerkve mu je postalo slabo ter je kmalu umrl. Gotovo lepa smrt! Zapušča šest sinov, od katerih sta dva v držav-

ni službi pri orožnikih, in eno hčerko. Tudi oče rajnega je umrl zadet od kapi, pa takrat, ko je šel iz cerkve od sv. maše proti domu. Svetila mu večna luč — žalujemo naše sožalje!

Društvene vesti

Prosvetni tabor v Trbovljah na binkoštno nedeljo bo, sodeč po pripravih in prijavah, ena najmočnejših letošnjih prireditev. Če katero društvo slučajno ni dobilo vabila, pridite vseeno! In pridite z zastavami! Pošijite tudi takoj prijave za znižano prehrano! Prireditev bo ob vsakem vremenu. Imamo velike prostore v Društvenem domu. Tabor bo pod pokroviteljstvom in ob osebni udeležbi g. ministra dr. Kreka. Na veselje svidenje! Bog živi!

Dopisi

Guštanj. Spominska plošča žrtvam svetovne vojne. Vsaka gorska vas se je spomnila svojih mučnikov, ki so v vojnem trpljenju prestopili prag večnosti. Guštanj, zgodovinski kraj, kjer je žrtvoval svoje življenje Franc Malgaj, kjer počiva koroški borec Ermenec Anton, kraj, kjer je nedisciplinirana nemška soldateska umorila solunskega frontaša, brata Zapunčič Jovana, ta kraj še nima kakšnega vidnega znaka, da bi pred očmi sedanjih mladini in njenemu zanamku, da je tudi ta fara krvavela, da je tudi v tej fari nad 50 src jenjalo utripati, da je nad 50 žrtv raztresenih po vseh vojnih poljanah. Nikdo se še ni spomnil, da bi tem ob spominskih dneh prižigal sveče. Streška družina »Malgaje« v Guštanju se je spomnila, da tovarištvo mora segati tudi preko groba. Ta družina si je nadelala nalogo, vzdati v farni cerkvi dve skromni spominski plošči, kateri se bosta svečano odkrili dne 21. avgusta. Pohabljeni svetovne vojne, bojevniki, Matstrovci borci, koroški borci, strelci in vsi, prav vsi, pridite ta dan v Guštanj, v naš starodavni Guštanj, da si podamo bratske roke, da se spominimo minulosti v trpljenju, da si povzdignemo domovinsko ljubezen in da svetu predložimo željo: Vojne nikdar več! Tovariši, pridite k nam, videli boste, kako smo skromni, kako smo željni vaše spodbudne ljubezni. Bratje, javite svoj prihod Streški družini »Malgaje« v Guštanju.

Zrkevce pri Mariboru. Gasilska četa obhaja 6. junija 25 letnico obstoja, združeno z blagoslovitvijo gasilskega avtomobila. Sprejem članov in gostov bo ob 8, ob 9.30 bo sv. maša na prostem, po sv. maši blagoslovitev avtomobila. Popoldne velika vrtna zabava.

Formin. Prostovoljna gasilska četa priredi dne 4. septembra blagoslovitev gasilskega doma, ki bo združena s tombolo. Na to se opozarjajo okoliške tovariške čete in društva s prošnjo, da ob navedenem dnevu ne prirejajo svojih prireditev.

Trbovlje. Samopomoč za zavarovanje goveje živine že deluje. Komaj se je ustanovila, se je zgodila nesreča Potrata Francu, da mu je junec tako nesrečno padel, da si je zlomil hrbtnico. Moral ga je prodati pod ceno. Samopomoč pa mu je krila izgubo po pravih in izplačala 1400 din. Vsak član je plačal po en dinar od glave zavarovane živine.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Zenska, pridna in poštena, ki je izvežhana tudi v kuhi, se sprejme takoj v stalno in dobro službo. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 910

Pridnega in izurjenega kovaškega pomočnika sprejme takoj Matej Bregant v Orehovi vasi. 904

Sodarskega pomočnika sprejme takoj Marhold Andrej, Zgornja Kungota 31. 906

Ofer za kmečko delo se sprejme: Košaki 39. 887

Trilansko delovno moč, sposobna opravljati posestvo, sprejem. Dohodek zadosten, za poštenost zahtevam jamstvo. Nastop takoj. Pojasnila osebno. »Verhovšek«, Loče pri Poljčanah. 896

POSESTVA:

Na prodaj: gostilna z mešano trgovino in z lesom, vinogradna posestva, velika in mala posestva od 20.000 din naprej. Grošl Jožef, Slivnica pri Mariboru. 913

Vsled neozdravljive bolezni se odda na deželi, na zelo prometni točki, trgovina z mešanim blagom v najem. Mesečni promet 30.000 din. Ponudbe prodajalni Cirilove tiskarne v Ptuj. 901